

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

**Analýzy agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až březnu 2008 a 2009**

Zpracovala: *Ing. Karina Pohlová*
   Ing. Karla Trdlicová, CSc.

Zveřejnění dat o AZO ČR za březen 2009 v databázi ČSÚ: 7. 5. 2009

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 31. 5. 2009

Přehled použitých zkratk

BG + RO	Bulharsko a Rumunsko
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
OSVTE	Ostatní státy s vyspělou tržní ekonomikou: Andorra, Austrálie, Faerské ostrovy, Gibraltar, Grónsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Nový Zéland, San Marino, Spojené státy, Turecko, Svatý stolec
RZ	Rozvojové země
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán

Metodická poznámka

Data do této zprávy byla získána prostřednictvím webové aplikace „Databáze zahraničního obchodu“ na stránkách ČSÚ. „Intranetový prohlížeč databází – Celní statistika“ spravovaný MZe není využíván, neboť jeho číselníky nejsou aktualizovány a poskytuje tak zkreslené (neúplné) údaje. Týká se to zejména číselníku celních položek KN.

Dovoz a vývoz v kilogramovém vyjádření nebyl ČSÚ v letech 2006 až 2008 sledován u všech položek a od roku 2009 jsou tyto údaje v „Databázi zahraničního obchodu“ k dispozici pouze na úrovni osmimístního kódu KN (KN 08). Do monitoringu AZO tak byla zařazena tabulka kilogramových cen dovozu a vývozu vybraných komodit, z výše uvedeného důvodu však není možné provést meziroční porovnání.

Agrární dovoz ČR je sledován podle země původu, nikoliv podle země odeslání, neboť webová aplikace ČSÚ toto neumožňuje. Z aplikace ČSÚ nelze získávat hodnoty dovozů a vývozů z a do skupin zemí EURO-MED, ACP a MERCOSUR. V rámci třetích zemí je tak vedle SNS, ESVO a OSVTE sledován český AZO s rozvojovými zeměmi.

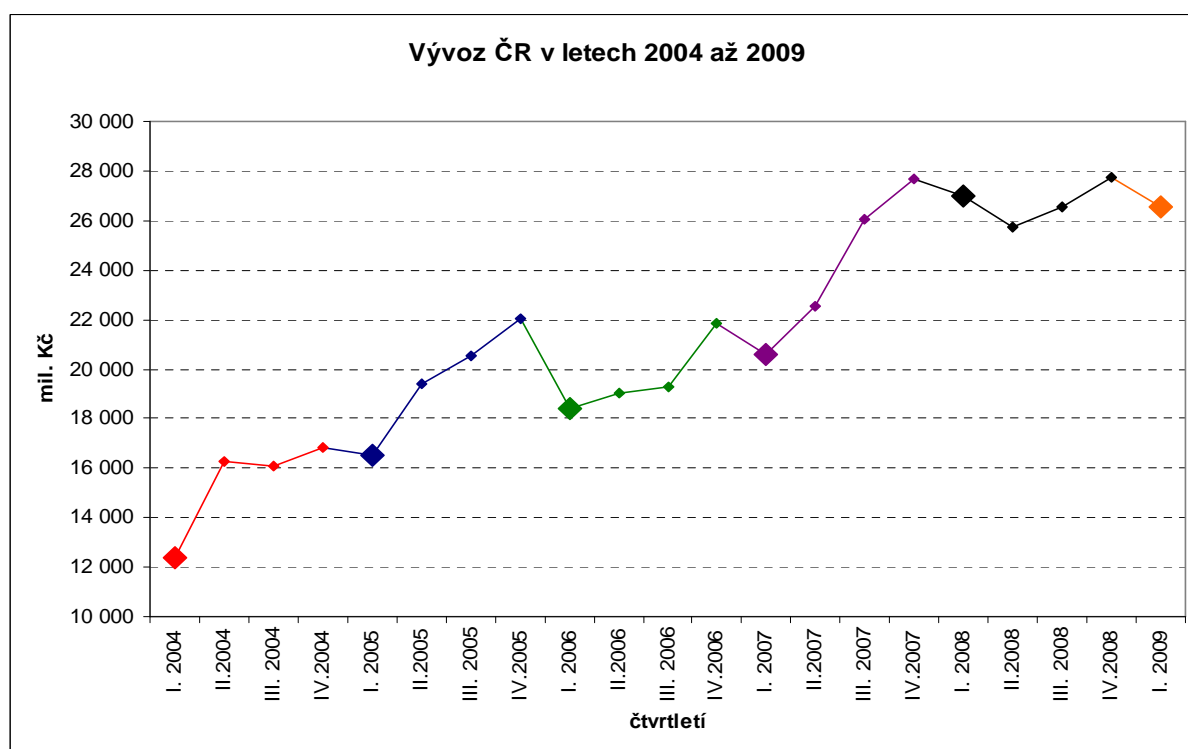
V databázi ČSÚ jsou k dispozici „dopočtené“ údaje do úrovně HS 2 (tj. kapitol KN), tudíž hodnoty dovozu a vývozu v podrobnějším komoditním členění (HS 4) nejsou úplné. Hodnota dovozu i vývozu je statistickou hodnotou (viz metodika na stránkách ČSÚ), nikoliv cenou obchodní parity.

1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

V březnu 2009 se v porovnání se stejným měsícem předchozího roku zvýšil obrát českého AZO o 2 535,3 mil. Kč, tj. 13,1 %. Z toho vývoz vzrostl o 799,3 mil. Kč, tj. 9 % a dovoz o 1 736,1 mil. Kč, tj. 16,6 %. V důsledku vyšší dynamiky nárůstu dovozu se ve sledovaném měsíci prohloubil schodek bilance AZO ČR o 936,8 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 5,5 p. b. na 79,4 %. Viz tab. 1.

Hodnota obrátu AZO ČR za první čtvrtletí roku 2009 se meziročně zvýšila o 2 329,9 mil. Kč, tj. 4,1 %. Zatímco však český dovoz vzrostl o 2 658,3 mil. K, tj. 8,7 %, český vývoz zaznamenal poprvé od vstupu do EU v lednu až březnu 2009 meziroční pokles, a to o 328,3 mil. Kč, tj. 1,2 %. Viz graf 1. Pasivní bilance AZO ČR se prohloubila o 2 986,5 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zhoršil o 8,1 p. b. na 80,2 %.

Graf 1 - Vývoz ČR v letech 2004 až 2009

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Hlavním obchodním partnerem ČR je EU. V prvním čtvrtletí roku 2009 na jednotný trh EU 27 směřovalo 91,5 % českého agrárního zboží a meziročně tak nedošlo k výraznější změně. Zatímco však podíl zemí EU 15 na celkovém českém agrárním exportu mírně vzrostl (o 1,6 p. b.) na 47,6 %, zastoupení EU 12 se adekvátně snížilo na 43,9 %. V rámci EU 15 se zvýšila participace Německa (o 1,6 p. b.) na 23,9 % (hodnota vývozu do této země vzrostla ve stejné době o 340,6 mil. Kč), podíl dalších významných obchodních partnerů, Itálie

a Rakouska, na celkovém agrárním vývozu ČR, stejně jako hodnota vývozu do těchto zemí, poklesly. Viz tab. 4. Obdobný meziroční vývoj zaznamenal v prvním čtvrtletí roku 2009 český vývoz do Polska, Maďarska a na Slovensko (podíl Polska poklesl o 1,5 p. b. na 9,6 % a hodnota českého vývozu do Polska se snížila o 445,7 mil. Kč).

Relativně značný pokles podílu vykázal ze sledovaných skupin třetích zemí český agrární vývoz do SNS (z 3 % na 1,9 %), participace OSVTE a ESVO naopak mírně vzrostla (o 0,7 p. b. na 2,3 % v prvním a o 0,2 p. b. na 1,1 % ve druhém případě).

Podíl EU 27 na českém agrárním dovozu se v lednu až březnu 2009 meziročně mírně zvýšil (o 1,4 p. b.) na 84,6 %. Stejně jako v případě vývozu došlo k nárůstu participace pouze za EU 15 (o 1,9 p. b.) na 58,8 % (z toho Německa o 0,8 p. b. na 23,5 % a Rakouska o 0,7 p. b. na 4,9 %), podíl EU 12 se meziročně snížil na 25,7 %. K tomuto poklesu mimo jiné přispěl nižší dovoz ze Slovenska, jehož zastoupení v českém agrárním dovozu pokleslo o 1,4 p. b. na 7,6 %, hodnota importovaného zboží z nejdůležitější dodavatelské země EU 12, Polska, a jeho podíl na českém dovozu naopak vzrostly.

V rámci třetích zemí nedošlo k výraznějším změnám s výjimkou Chorvatska, jehož podíl na agrárním dovozu ČR se snížil o 0,5 p. b. na zanedbatelných 0,1 %. Meziroční snížení zaznamenala také participace RZ (o 0,5 p. b. na 7,9 %), ačkoliv hodnota českého dovozu z těchto zemí ve stejné době vzrostla.

Na meziročním prohloubení pasivní bilance AZO ČR v prvním čtvrtletí roku 2009 se největší měrou podílel vyšší bilanční schodek v obchodě s Polskem (o 1 100,5 mil. Kč) a Německem (o 519,1 mil. Kč) a změna aktivní bilance na pasivní v obchodě s Velkou Británií (z 360,2 mil. Kč na -501,9 mil. Kč), s Itálií (ze 149,2 mil. Kč na -247,6 mil. Kč) a Rakouskem (ze 76,2 mil. Kč na -288,1 mil. Kč). Pouze v případě Slovenska můžeme konstatovat zlepšení obchodní bilance (nárůst aktiva o 130,9 mil. Kč).

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 27

Hodnota obratu českého agrárního obchodu s EU 27 se v březnu 2009 v porovnání se stejným měsícem roku 2008 zvýšila o 2 499,4 mil. Kč, tj. 14,7 %. Z toho přírůstek dovozu činil 1 627 mil. Kč, tj. necelou jednu pětinu a přírůstek vývozu 872,4 mil. Kč, tj. cca jednu desetinu. V důsledku tohoto vývoje se ve sledovaném měsíci zvýšil schodek bilance agrárního obchodu ČR s EU 27 o 754,6 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 6,1 p. b. na 86,8 %.

V prvním čtvrtletí roku 2009 se v meziročním porovnání zvýšil obrat agrárního obchodu ČR s EU 27 o 2 339,8 mil. Kč, tj. 4,7 %. Zatímco však český agrární dovoz z EU 27 vzrostl o 2 692,5 mil. Kč, tj. cca o jednu desetinu, vývoz ČR do EU 27 se snížil

o 352,7 mil. Kč, tj. 1,4 %. Pasivní bilance intraobchodu ČR se meziročně prohloubila o 3 045,2 mil. Kč (z toho za EU 15 vzrostl ČR schodek bilance o 1 873,4 mil. Kč a za EU 10 došlo k poklesu bilančního přebytku o 1 078,8 mil. Kč) a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 10,6 p. b. na 86,8 mil. Kč.

Meziroční vývoj agrárního obchodu ČR s EU 15 a EU 10 v březnu 2009 je zřejmý z tab. 6 a 7 a vývoj za celé první čtvrtletí roku 2009 z tab. 4 a 5.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 27 v lednu až březnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
1001	Pšenice a souřež	9,4
0401	Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená	6,0
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	5,6
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	3,9
2106	Přípravky potravinové jiné	3,7
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	3,4
2203	Pivo ze sladu	3,2
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,8
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	2,8
1205	Semena řepky olejky i drčená	2,8
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	2,7
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	2,7
0403	Podmáslí, mléko, smetana kyselá, jogurt, kefír	2,3
0102	Dobytěk hovězí živý	2,2
1107	Slad i pražený	2,1
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	2,1
1005	Kukuřice	1,9
0406	Sýry a tvaroh	1,7
0105	Drůbež	1,7
1601	Uzenky, salámy, výrobky z masa, drobů, krve aj.	1,7
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza chemicky čistá	1,5

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	7,9
0406	Sýry a tvaroh	4,6
2106	Přípravky potravinové jiné	4,5
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	4,4
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	4,2
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,4
2304	Pokrutiny, odpad po extrahování sojového oleje	3,1
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	2,5
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,4
0207	Maso, droby drůbeží jedlé, čerstvé, chlazené, zmrazené	2,2
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje, maté apod.	1,9
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	1,7
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	1,7
0901	Káva i pražená, dekoфеinovaná, slupky, náhražky	1,7

2.2 ESVO

Hodnota obrátu českého AZO se státy ESVO se v březnu 2009 meziročně zvýšila o 21,5 mil. Kč, tj. 12,9 %. Z toho na straně vývozu dosáhl přírůstek 16,7 mil. Kč, tj. 18,4 % a na straně dovozu činil 4,8 mil. Kč, tj. 6,3 %. Kladná bilance obchodu ČR s touto skupinou zemí se ve sledovaném měsíci zvýšila v meziročním porovnání o 11,9 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl ze 120,2 % na 133,8 %.

Rovněž za období ledna až března 2009 zaznamenala v meziročním porovnání ČR s ESVO nárůst obrátu (o 55,5 mil. Kč, tj. 11,9 %) a zlepšení vyrovnané bilance AZO (o 66,7 mil. Kč na 70,8 mil. Kč). Zatímco však hodnota českého agrárního vývozu do ESVO vzrostla o 61,1 mil. Kč, tj. o více jak čtvrtinu, import z ESVO do ČR v prvním čtvrtletí roku 2009 poklesl o 5,6 mil. Kč, tj. 2,4 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s ESVO v lednu až březnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
1107	Slad i pražený	18,7
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	12,6
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	10,6
1001	Pšenice a souřež	9,6
1006	Rýže	6,4
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	4,7
2203	Pivo ze sladu	3,6
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	3,4
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	3,4
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	3,4
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	2,9
0208	Maso, droby ostatní jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	2,5
1004	Oves	1,9
2106	Přípravky potravinové jiné	1,5
0301	Ryby živé	1,2

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0304	Filé aj, maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	13,4
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	12,1
0302	Ryby čerstvé chlazené, ne: filé aj. rybí maso	10,6
2106	Přípravky potravinové jiné	9,0
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	9,0
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje, maté apod.	5,4
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	4,4
0901	Káva i pražená, dekoferinovaná, slupky, náhražky	4,0
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,2
0303	Ryby zmrazené, ne: filé aj. rybí maso	2,0
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	1,6
1704	Cukrovinky bez kaka (vč. bílé čokolády)	1,5
2105	Zmrzlina, eskymo apod. výrobky i s kakaem	1,4

2.3 OSVTE

V březnu 2009 došlo v porovnání s březnem 2008 k nárůstu obratu českého AZO s OSVTE o 42 mil. Kč, tj. 8,3 %. V důsledku zvýšení hodnoty na straně dovozu (o 44,5 mil. Kč, tj. 11,6 %) při současném poklesu exportu (o 2,5 mil. Kč, tj. 2 %) došlo ke zhoršení aktiva bilance AZO ČR s těmito státy o 47 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 3,9 p. b. na 28 %.

Hodnota obratu AZO ČR s OSVTE se v prvním čtvrtletí roku 2009 meziročně zvýšila o 269,5 mil. Kč. V tomto období došlo, na rozdíl od samotného měsíce března, k nárůstu hodnoty českého vývozu do OSVTE o 139,6 mil. Kč, tj. o 57,6 %, zatímco dovoz z OSVTE se nepatrně snížil (o 0,4 %, což představovalo 3,7 mil. Kč). Kladná bilance AZO ČR s těmito státy se tak zvýšila o 80,1 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil z 38,1 % na 49,3 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s OSVTE v lednu až březnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	58,6
2203	Pivo ze sladu	12,3
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje, maté apod.	7,1
1107	Slad i pražený	3,0
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	2,5
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	2,4
1211	Rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství apod.	1,5
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	1,5
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj. pasty slazené	1,4
1207	Semena, plody olejnaté ostatní i drcené	1,3
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	1,2
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	1,2
1209	Semena, plody, výtrusy k výsevu	1,0

Dovoz:

KN	Název komodity	%
2106	Přípravky potravinové jiné	16,4
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	12,7
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	12,2
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	8,0
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,8
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	3,6
0713	Luštěniny suché vyluštěné i loupané, drcené	2,9
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	2,6
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	2,5
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	2,5
2008	Ovoce, ořechy aj., části rostlin jiné	2,3
1005	Kukuřice	2,2
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	2,1
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	1,6

2.4 SNS

Obrat AZO ČR se státy SNS byl v březnu 2009 v meziročním porovnání o necelou jednu čtvrtinu nižší (o 79,3 mil. Kč), neboť český agrární vývoz do SNS poklesl o 83,3 mil. Kč (tj. 28,4 %) a podílově méně významný dovoz ze SNS do ČR vzrostl o 4 mil. Kč, (tj. 8 %). Aktivní obchodní bilance se v důsledku tohoto nepříznivého vývoje v březnu 2009 meziročně snížila o 87,3 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl z 582,1 % na 385,8 %.

V prvním čtvrtletí roku 2009 byl zaznamenán meziroční pokles hodnoty nejen na straně českého agrárního vývozu do SNS (o 285,5 mil. Kč, tj. o více jak jednu třetinu), ale také na straně českého dovozu ze SNS (o 11,8 mil. Kč, tj. 8,5 %). Bilance AZO ČR s touto skupinou zemí se snížila o 273,7 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zhoršil z 577,1 % na 405,1 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu až březnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2203	Pivo ze sladu	17,2
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	14,9
1207	Semena plody olejnaté ostatní i drcené	10,7
2106	Přípravky potravinové jiné	10,2
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje, maté apod.	8,2
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	6,8
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	4,7
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	3,7
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	3,1
1209	Semena, plody výtrusy k výsevu	2,4
1107	Slad i pražený	2,3
0102	Dobytěk hovězí živý	2,3
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité hořčice	1,8

Dovoz:

KN	Název komodity	%
1512	Olej slunečnicový, bavlníkový	17,9
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	10,7
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	9,1
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	7,8
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	5,7
1507	Olej sojový	4,8
0811	Ovoce, ořechy i vařené, zmrazené i slazené	4,6
0409	Med přírodní	3,2
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	3,2
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj. pasty slazené	3,1
1207	Semena, plody olejnaté ostatní i drcené	2,9
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	2,7
2106	Přípravky potravinové jiné	2,6
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	2,5
2206	Nápoje zkvašené ostatní (medovina apod.)	2,4

2.5 RZ

Hodnota obratu českého AZO s RZ se v březnu 2009 meziročně zvýšila o 60,4 mil. Kč (6,4 %). Z toho vývoz se zvýšil o 3,3 mil. Kč (3,6 %) a dovoz o 57,1 mil. Kč (6,6 %). Vlivem vyšší dynamiky nárůstu exportu se prohloubila pasivní bilance AZO ČR s RZ o 53,8 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem mírně poklesl (o 0,3 p. b. na 10,3 %).

V prvním čtvrtletí roku 2009 se hodnota obratu českého AZO ČR s RZ meziročně nepatrně snížila (o 6,7 mil. Kč, tj. 0,2 %). Český agrární vývoz do RZ byl ve sledovaném období nižší o 45,9 mil. Kč, tj. 12,9 %, zatímco mnohem objemnější dovoz se zvýšil o 39,2 mil. Kč (1,5 %). Záporná bilance AZO ČR s RZ se prohloubila o 85,1 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 2 p. b. na 11,9 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se RZ v lednu až březnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	34,2
0406	Sýry a tvaroh	24,1
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	10,7
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	7,1
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	5,4
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	3,1
0106	Zvířata ostatní živá	2,7
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	2,5
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	2,1
2203	Pivo ze sladu	1,2
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	1,0
2106	Přípravky potravinové jiné	0,8
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	0,6
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	0,6
0105	Drůbež	0,5

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0803	Banány vč. plentejnů čerstvé, sušené	17,0
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	5,8
1604	Přípravky, konzervy z ryb, kaviár, jeho náhražky	5,4
0207	Maso, droby drůbeží jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	5,3
0901	Káva i pražená, dekofoeinovaná, slupky, náhražky	5,3
1602	Přípravky, konzervy jiné z masa, drobů, krve	4,3
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	4,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	3,6
2207	Ethylalkohol nenedatur. nad 80 %, destiláty denat.	3,5
0210	Maso, droby jedlé solené apod., moučky, prášky	3,0
2304	Pokrutiny, odpad po extrahování sojového oleje	2,7
0810	Ovoce ostatní čerstvé	2,1
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,1

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

V komoditním členění došlo v březnu 2009 k nejvýraznějšímu nárůstu hodnoty českého agrárního vývozu v porovnání se stejným měsícem předchozího roku za kapitolu *KN 10 „Obiloviny“* (o 528 mil. Kč, tj. necelé tři čtvrtiny) a dále kapitolu *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 187,3 mil. Kč, tj. cca jednu čtvrtinu). Naopak nejvíce se snížil export v případě komoditních agregací *KN 04 „Mléko, mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 175,7 mil. Kč, tj. 13,1 %), *KN 12 „Olejnatá semena a plody“* (o 123,4 mil. Kč, tj. cca jednu pětinu) a *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 107,4 mil. Kč, tj. téměř jednu čtvrtinu).

Za období ledna až března 2009 došlo v meziročním porovnání k nárůstu hodnoty exportovaných obilovin o 773,4 mil. Kč, tj. cca dvě třetiny. Druhý (rovněž dvoutřetinový) nejvyšší přírůstek ve výši 185,8 mil. Kč pak vykazala kapitola *KN 19 „Přípravky z obilí“*. K nejvýraznějšímu poklesu hodnoty vývozu došlo v prvním čtvrtletí, stejně jako v měsíci březnu, za kapitoly *KN 04 „Mléko, mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 839,2 mil. Kč, tj. cca jednu pětinu), *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 349 mil. Kč, více jak jednu čtvrtinu) a *KN 12 „Olejnatá semena a plody“* (o 347,6 mil. Kč, tj. 16,3 %).

Meziroční vývoj podílového zastoupení jednotlivých kapitol na celkovém agrárním vývozu ČR v lednu až březnu 2009 jsou znázorněny v tab. 8. Nejvýznamnější změnou byly nárůst podílu kapitoly *KN 10 „Obiloviny“* (o 3 p. b.) na 11,9 % a pokles podílu kapitoly *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 3 p. b.) na 12,2 %.

3.2 Komoditní skladba dovozu

Nejvyšší meziroční přírůstek v březnu 2009 vykazala ČR v agrárním dovozu u komoditních agregací *KN 02 „Maso a droby“* (o 466,2 mil. Kč, tj. o necelou jednu polovinu), *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 203,9 mil. Kč na 2,3násobek) a *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 147,3 mil. Kč, tj. o 17,6 %). K poklesu hodnoty dovozu, a to nepříliš výraznému, došlo ve stejné době jen u 3 kapitol (viz tab. 12).

Za období ledna až března byl zaznamenán, stejně jako v měsíci březnu, nejvýraznější meziroční přírůstek českého agrárního dovozu za kapitoly *KN 02* (o 854,7 mil. Kč, tj. 30 %), *KN 24* (o 467,8 mil. Kč na více jak dvojnásobek) a *KN 21* (o 277,4 mil. Kč, tj. více jak jednu desetinu). Naproti tomu nižší hodnotu v prvním čtvrtletí roku 2009 v meziročním porovnání zaznamenal dovoz kapitoly *KN 10 „Obiloviny“* (o 100,6 mil. Kč, tj. 12,1 %) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 84,1 mil. Kč, tj. cca jednu desetinu).

Změny v podílovém zastoupení jednotlivých kapitol KN na celkovém agrárním dovozu ČR v prvním čtvrtletí roku 2009 nebyly tak výrazné jako na straně vývozu. K největšímu

nárůstu podílu dovozu v komoditním členění došlo za kapitolu *KN 02 „Maso a droby“* (o 1,8 p. b. na 11,2 %) a naopak k relativně nejvýznamnějšímu poklesu došlo za kapitolu *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 1,3 p. b. na 2,7 %).

3.3 Komoditní skladba bilance

Nejvyššího bilančního aktiva dosáhla ČR v rámci agrárního obchodu v březnu 2009 za kapitoly *KN 10 „Obiloviny“*, *KN 01 „Živá zvířata“* a *KN 04 „Mléko, mléčné výrobky, ptačí vejce a med“*; pouze první uvedená kapitola však zaznamenala ve sledovaném měsíci meziroční nárůst tohoto přebytku (o 589,4 mil. Kč, což byl nejvyšší přírůstek v rámci všech komoditních agregací). Viz tab. 12. Naopak nejvýraznější zhoršení bilance bylo vykázáno v obchodě s produkty kapitol *KN 02 „Maso a droby“* (nárůst bilančního schodku o 393,4 mil. Kč) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (snížení bilančního aktiva o 289,6 mil. Kč).

V prvním čtvrtletí roku 2009 zaznamenala ČR nejvyšší bilanční přebytek v obchodě s produkty kapitol *KN 10 „Obiloviny“*, *KN 12 „Olejnatá semena a plody“* a *KN 01 „Živá zvířata“*. Naopak nejvýraznější pasivum obchodu vykázala v obchodě v rámci kapitol *KN 02 „Maso a droby“*, *KN 08 „Ovoce a ořechy“* a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny a hlízy“*. Viz tab. 8.

K meziročnímu nárůstu schodku bilance AZO ČR v lednu až březnu 2009 největší měrou přispěly nižší bilanční aktivum za kapitoly *KN 04 „Mléko, mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 858,2 mil. Kč) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 720,7 mil. Kč) a vyšší bilanční pasivum za kapitolu *KN 02 „Maso a droby“* (o 671,6 mil. Kč).